

Miery:

600 - 100 - 100

dĺžka v cm

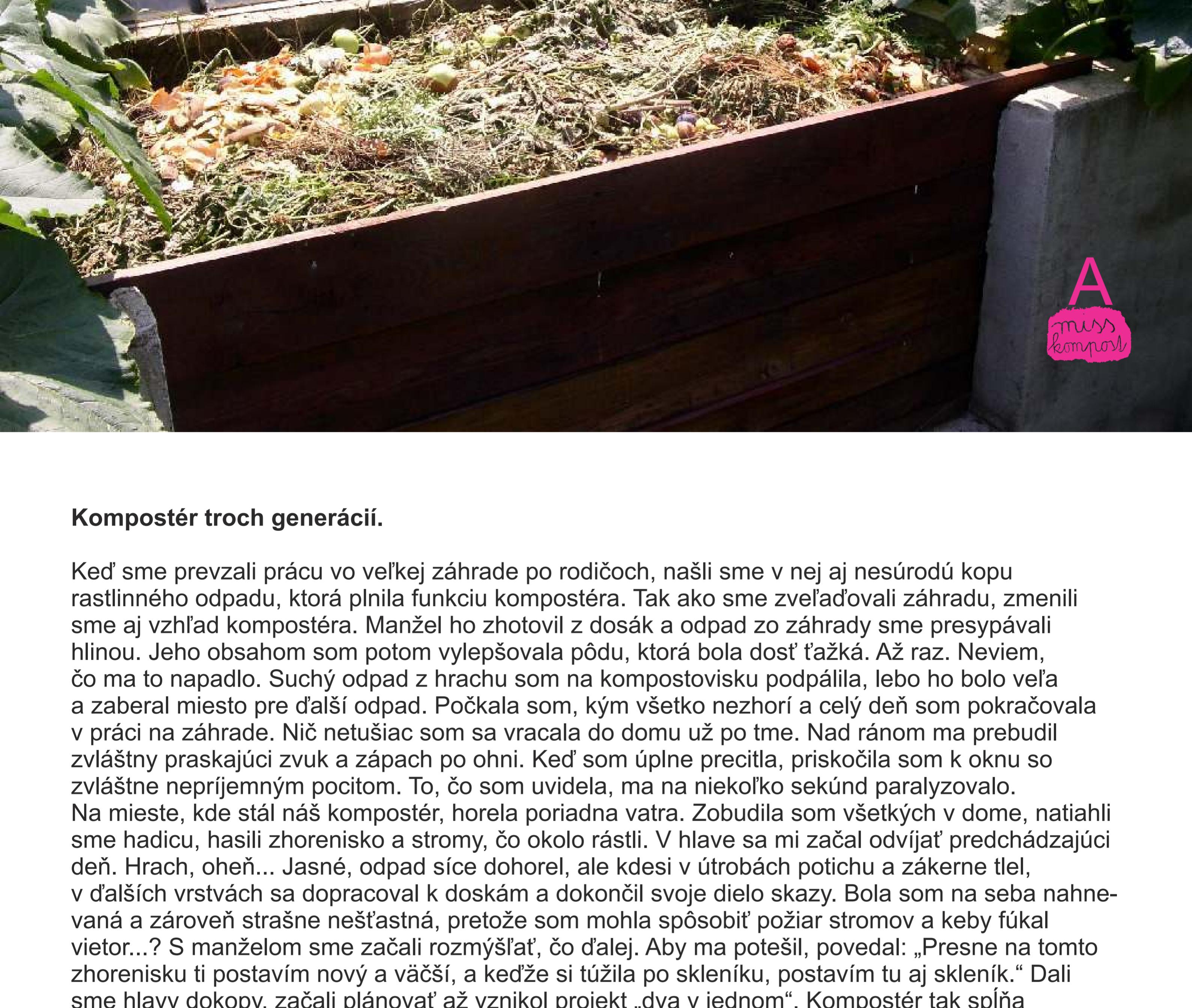
šírka v cm

výška v cm

Kompostér sa skladá z troch častí. Väčšinou do dvoch plných častí v máji vysadím tekvice a tretiu prázdnú začínam napíňať. Na jeseň dve časti, kde rastli tekvice vyprázdnim. Čiže kompost ide do záhrady, kde sa zaorie, alebo prisype ku kvetom a ozdobným

kríkom. Takto sa cyklus opakuje každý rok. Vrstvu biologického odpadu presypávam hlinou, popolom a perlitom, vďaka čomu som zľahčila a prevzdušnila ľažkú a trochu kamenistú pôdu.

Kompostujeme rastlinné zvyšky zo zeleniny a ovocia, burinu po oplievaní bez semien, len malú časť trávy po kosení, listy, popol z dreva, odpad z čaju a kávy, rozdrvené vaječné škrupiny, tenšie kúsky drevnatých častí kvetov a kríkov, perlit a hlinu. Ľažko je udať množstvo, ale počas roka zaplním jednu a niekedy na jeseň skoro aj druhú časť.

Kompostér troch generácií.

Ked' sme prevzali prácu vo veľkej záhrade po rodičoch, našli sme v nej aj nesúrodú kopu rastlinného odpadu, ktorá plnila funkciu kompostéra. Tak ako sme zvelaďovali záhradu, zmenili sme aj vzhľad kompostéra. Manžel ho zhotobil z dosák a odpad zo záhrady sme presypávali hlinou. Jeho obsahom som potom vylepšovala pôdu, ktorá bola dosť ľažká. Až raz. Neviem, čo ma to napadlo. Suchý odpad z hrachu som na kompostovisku podpálila, lebo ho bolo veľa a zaberal miesto pre ďalší odpad. Počkala som, kým všetko nezhorí a celý deň som pokračovala v práci na záhrade. Nič netušiac som sa vracala do domu už po tme. Nad ránom ma prebul zvláštny praskajúci zvuk a zápach po ohni. Ked' som úplne precitla, priskočila som k oknu so zvláštne neprijemným pocitom. To, čo som uvidela, ma na niekoľko sekúnd paralyzovalo. Na mieste, kde stál nás kompostér, horela poriadna vatra. Zobudila som všetkých v dome, natiahli sme hadicu, hasili zhorenisko a stromy, čo okolo rastli. V hlave sa mi začal odvíjať predchádzajúci deň. Hrach, oheň... Jasné, odpad sice dohorel, ale kdesi v útrobách potichu a zákerne tlel, v ďalších vrstvách sa dopracoval k doskám a dokončil svoje dielo skazy. Bola som na seba nahnevaná a zároveň strašne nešťastná, pretože som mohla spôsobiť požiar stromov a keby fúkal vietor...? S manželom sme začali rozmyšľať, čo ďalej. Aby ma potešil, povedal: „Presne na tomto zhorenisku ti postavím nový a väčší, a keďže si túžila po skleníku, postavím tu aj skleník.“ Dali sme hlavy dokopy, začali plánovať až vznikol projekt „dva v jednom“. Kompostér tak splňa niekoľko funkcií. Svojou severnou stranou chráni skleník, v jeho dvoch častiach vysádzam ozdobné tekvičky, ktoré svojim bujným porastom tienia rastliny pred páliacim slnkom a slúžia mi na ďalšie výtvarné spracovanie a v neposlednej rade pôsobí veľmi esteticky. Nikto ani len netuší, že za múrikom s umývadlom kraľuje nás kompostér, na ktorý sme patrične hrdý. Neveselý začiatok ale šťastný koniec.

miss kompost

2011

Miery:

150 - 70 - 100

dĺžka v cm

šírka v cm

výška v cm

Ide o dvojkomorový kompost s rozmermi 150cm dĺžka, 70cm šírka, 100cm výška. Máme ho na našej chate, kam chodíme minimálne každý víkend.

Do pravej komory sypeme všetok záhradný odpad, čiže suché kvety, listy, vŕňať z trvaliek aj buriny, podrvané

konáre po jarnom reze krov aj živého plota, kuchynský odpad ako šupky od zeleniny a vŕňať, zhniat ovocie, usadenina z kávy, zemina po presádzaní izbových aj balkónových kvetov, občas pridám aj popol len z čistého dreva spaľovaného v krbe v chate a granulovaný kravský hnoj. Pokosenú trávu pridávam takisto hlavne v zmesi s predošlým odpadom a keď je trávy privela, tak ju používam ako mulč do záhonov.

A keďže máme na chate aj kocúra Emila, tak po "vykefovani" jeho srsti, ju taktiež dávam do kompostu. Kompost je poskladaný z drevených dosiek vo forme domácej "skladačky" a zároveň slúži aj ako výborné škrabadlo pre kocúra, čo sa mu evidentne páči.

Kompost sa nachádza v zadnej časti záhrady vedľa kôlne. Slnko naň svieti od rána do cca 14:00.

Počas dlhotrvajúceho sucha ho zalievam, niekedy aj s lignohumátom. Urýchľovač nepoužívam.

Zo zadnej strany kompostu je tujový živý plot a z bočnej strany smerom do záhrady je malý živý plot zo svíbu bieleho.

Od jari do jari sa 2. komora napĺňa, potom sa z 1. komory (ľavej) vyhádže už dozretý kompost do záhonov a zeleniny a nedozretý kompost z 2. komory sa prehádže do 1. komory. A znova sa celý rok napĺňa iba 2. komora, čiže tá pravá (po našom) a prehádzaný kompost v 1. komore nechám voľne dozrietať prikrytý čierrou mulčovacou fóliou až do budúcej jari. Mám teda dvojročný cyklus.

Pred pár rokmi, keď som strihal odkvitnuté trvalky, som vo vedre nechtiac nechal aj celkom kvalitné záhradné nožnice. Celé vedro s odpadom som vysypal do kompostu. Ani za svet som nožnice nevedel nájsť a ani som nemal „šajnu“, čo sa s nimi stalo. Až o rok neskôr pri prehadzovaní kompostu z 2. do 1. komory som ich našiel. Bolo to ako archeologická vykopávka. Našťastie sa im nič nestalo a ani po tom jednom roku vo vlhkom prostredí nezhrdzaveli. Odvtedy si dávam pozor, kde ukladám záhradné náradie.

Na kompost nedám dopustiť a je to najlepšie hnojivo na svete.

miss kompost

2011

Miery:

180 - 90 - 80

dĺžka v cm

šírka v cm

výška v cm

Naša Miss Kompost, ktorú by mala ohodnotiť odborná porota, už nepatrí medzi tie najmladšie, takže neviem, či máte aj kategóriu stredného veku a seniorskú.

Takisto nevyniká štíhlosťou, čo máte možnosť posúdiť podľa fotografií (teraz hovorím o kompostovisku, nie o misske, ktorá sa oň stará, tá je štíhla až-až).

Vek kompostoviska už dávno presiahol desať rokov a nájdete ho (to len v prípade, že by ste ho hľadali) v chatovej oblasti medzi Kamenicou a Herľanmi. Samotný názov lokality - Kamenica - čosi hovorí o charaktere tunajšej pôdy. A tak, ak sme chceli, aby nám okolo chaty rástli aj iné kvety, než len tie poľné a lesné, aby sa tu uchytili a rozrastali aj liečivky a nejaká tá zeleninka, museli sme pôdu kultivovali. Aj preto vzniklo toto kompostovisko. Vlastne dvojkompostovisko. Pokiaľ v jednej časti kompost dozrieva, ten z druhej je už použiteľný. A po zúžitkovaní obsahu môžeme ten dozrievajúci preložiť, aby sa mu lepšie žilo, dýchalo.

Zhlobili sme ho z nelakovanej dreveného materiálu charakteru „čo dom dal“. Za čas, čo slúži, a veľmi dobre, svojmu účelu, sme už museli niektoré jeho súčasti vymeniť a renovovať. To viete. Čosi sa „stroivilo“ samo, čosi doslúžilo inak. Pôvodne malo v oboch častiach praktické zasúvacie dvierka (jedny ešte dodnes slúžia, viď foto), aby sa dal kompost pohodlne vyberať aj z najspodnejších vrstiev. „Žalúdok“ má dobrý - strávi opadané listy, popol z krbu i z ohniska, kuchynský odpad, konáriky,... Nachádza sa na mieste, ktoré je tienené korunami stromov, takže sa zvyčajne nepresušuje. A keď menej prší, dažďová voda zo zberných sudov všetko zachráni. „Trávenie“ prebieha cca tri mesiace, takže kompostu, bez ktorého by sa naše minizáhradky nezaobišli, je vždy dosť. Časť z neho si prinášam aj domov na priesady, čo pestujem na balkóne. Okrem spomenutej „stravy“ mu nükame aj dážďovky, samozrejme živé. A občas v ňom nájdeme pandravy chrústov, ale taktiež také obrovské, z ktorých neskôr vyrastú roháče a podobné krásotinky tunajšej prírody.

Miery:

390 - 150 - 55

dĺžka v cm

šírka v cm

výška v cm

Zakladka je voľne položená na zemi prikrytá geotextiliou.

Zlozenie - biologický odpad zo záhradky o výmere cca 500m²: pokosená tráva, lístie, vypletá burina, podrvené konáre z ovocných stromov, odpad zo zeleniny

z domácnosti, popol z čistého dreva, výluh z kávy, čaju, opadané ovocie, príležitostne kuraci trus.

Príbeh ako som ja a Pepíno kompostoval

Objavil sa prvý raz v minulom roku na jar, keď som preosieval vyzretý kompost. Zakaždým prichádzal bližšie a bližšie, sledoval ma jedným očkom, lebo druhým musel dávať pozor na nášho jazvečíka Benyho a prehrabávajúc kompost tenučkými nožičkami veselo si vytáhovať jednu dážďovku za druhou. Bol to drozd čierny ako uhol' a začal som ho volať Pepíno. Po čase si dával pozor už len na Benyho, mňa smelo prehliadal a doslova sa mi plietol pod nohami. Hnevalo ma, že mi odnáša dažďovky, ktoré som potreboval v komposte. Raz pri oddychu na záhrade som sedel, popíjal orosené pivko a sledoval som ako drozd vždy odlieta na to isté miesto medzi vinič posadený pri mojom dome. Nakoniec som tam objavil ukryté hniezdo s tromi malými hladnými krkmi a už som drozdovi nevyčítal uchmatnuté dážďovky. Nič iné mi neostávalo, len začať častejšie prekopávať kompost, aby sa v ňom rýchlejšie rozmnožovali dážďovky. A tak som prekopával a prekopával a Pepíno kŕmil a kŕmil. Vďaka Pepínovi sa mi v tom roku kompost výnimočne podaril, bol kvalitný a sypký. O tom, ako sme sa starali o kompost každý po svojom, sme nakoniec vedeli len ja a nezbedník Pepíno. Keď sa mladé drozdy nesmelo rozleteli do okolitých záhrad, za odmenu Pepíno po večeroch na streche môjho domu spúšťal krásny koncertný spev a vstupné ma nestalo ani korunu, len tých pári dážďoviek z môjho kompostu. Odvtedy poctivo prekopávam kompost. Ved', čo keď niekedy prieletí dáky Pepíno a bude opäť potrebovať dážďovky.

miss kompost

2011

Miery:

130 - 130 - 75

dĺžka v cm

šírka v cm

výška v cm

Je to kruh z lieskových (alebo iných) palíc, napichaných do kruhu o priemere minimálne 130 cm (zodpovedá to ploche približne jeden meter štvorcový) a vyletených vŕbovým alebo iným prútím do výšky približne 75 cm.

My doňho dávame všetok rastlinný odpad zo záhrady, popol z dreva, rastlinný odpad z kuchyne, škrupiny z vajec, čajové sáčky, občas ho presypeme zeminou. Mávame ich tri vedľa seba, (tento rok boli len dva) a kým sa trojročné prútie vystavené všetkým možným poveternostným vplyvom začne rozpadávať, kompost je spravidla už perfektne vyzretý.

Stačí ho preosiať. Manželka na vrchu v sezóne pestuje napríklad okrasné tekvice a kompost vyzerá naozaj prirodzene. My sme nápad obkukali zo záhradkárskeho časopisu a ponúkame ho pre tých, ktorým by sa mohol páčiť, ale sa s ním doteraz nestrelili.

E
miss kompost

E
miss kompost

E
miss kompost